

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt Schiedags, s' daad t' dags en zat' t' dags. Men schryft in te Tongeren by M. F. COLLEGE, boekdrukker uitgever van dit blad, groute markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alletoezending van brieven, amoncen g' d' enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
 " " " " 8 fr. buiten " "
 Een blad (zonderlyk) " " " " 20 centimen.
 De aankondigingen, p. r. drukregel " " " " 15 " "
 De reklamen " " " " " " 25 " "

By het zenden van aankondigingen is eender verzoekt duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, te COURRIER DU LIMBOURG, moet n' opzamen worden. Deze laatste, voor verschiedene achtereenvolgende keeren g' geven gemeten voor lezger van dit blad.

TONGEREN, DEN 19 NOVEMBER

De kleine ambtenaers.

Altyd hebben wy dringend de verhooging der jaerwedden van de kleine staatsambtenaers gevraegd, en nogtans kunnen wy onze goedkeuring niet geven aen de maetregels ten dien einde door het ministerie genomen. De zoogezegde hervorming, welke men in de troonrede verhooging der jaerwedden noemt, schynt ons eene bittere spotterny. De groote ambtenaers alleen hebben er by gewonnen; maer de kleine hebben hunnen toestand niet verbeterd gezien; de eerste krygen jaerlyks een lief rond sommeke meer, de andere zagen hunnen dagelykschen trek met eenige centiemkens verhoogd. En om dit doel te bereiken heeft men de staatskas schrikkellyk bezwaard ten nadeele der belastingen; die reeds deftig begunstigd waren, heeft men geld gegeven om *prachtig* te leven; die niet genoeg hadden om eerlyk te bestaan, heeft men schier niets gegeven en eindelyk die niets ontvangen maer alles moeten betalen, hebben alweër verhooging van lasten bekomen.

Onder de kleine staatsambtenaers, die gewis het meest de welwillende bezorgdheid der Kamers verdienen, moet men op de eerste plaats de briefdragers stellen, die dagelyks door alle weiders moeten loopen, door brandende zon en verstyvende koude, door regen en wind, door modder en slyk. Welnu, die ambtenaers, die eene groote verantwoordelykheid dragen en wier gedrag onbetwistelyk moet zyn, hebben van zeven tot acht franks verhooging bekomen. Eene echte aelmors! Iedereen weet dat het huishouden van eenen briefdrager met moeite het eene jaer aen het andere knoopt. En nogtans roepen de ministerieelen dat zy de menschlievendheid zelve zyn. Zy zyn inderdaad zeer menschlievend met het geld van den armen winkelier en boer, om de vette ambtenaers te begunstigen, die kiezers zyn en goederen verhanden aen burgers, waarop zy in kiezingstydene eene schandelyke drukking uitoefenen.

Het Europeesch Kongres.

Even als België, is Nederland uitgenoodigd om het kongres door Frankryk beroepen, by te wonen; de *Ariemsche Courant* dryft tot de toetreding aen, en wel om de volgende redenen:

Wy verbergen niet, dat wy van het kongres, al komt het tot stand, weinig resultaat verwachten. En toch zouden wy zeer wenschen, dat het byeenkwam, omdat het feit van het byeenkomen der verschillende volken van Europa om te beraedlagen over de middelen om aen de hangende internationale geschillen eene vreedzame oplossing te geven, op zich zelve een groot moraal gewigt is, omdat het een antecedent is, waarop later kan en zal voortgebouwd worden. Deze mondigvorklaring der zelfstandige staten, zonder onderscheid van grootte of rang, deze emancipatie uit de onderwetsche voogdy der vyf stemhebbende mogendheden, is op zich zelve een feit van hoogste gewigt. Het is eene internationale ontwekking, een algemeen stemrecht toegepast op de diplomatie. Vooral voor de kleine staten, die tot nu toe steeds, door de aenmatigende pentarchen (vyfhoofdige) van Europa gegouverneerd zyn, is dit eene gelegenheid om hunne gelykheid van regten te laten gelden. Het ware kinderachtig, alleen daerom van deze gelegenheid geen gebruik te maken, omdat zy verschaft worden door Frankryk en aengeboden door Napoleon III.

Uitbersting van het grauwvuur. 17 slagtoffers.

Men schryft uit Dour, 12 november:

Onze werkende bevolking is nogmaels door eene verschrikkellyke ramp in verslagenheid en wanhoop gedompeld. Gisteren is het grauwvuur in de werken der myn van de vereenigde maetschappyyen *Chevalières et Midi*, van Dour, uitgebarsten.

Van de achttien werklieden welke zich aen den kant bevonden waer de uitbersting plaats had, heeft er zich slechts één enkele kunnen reddden, dank aen den moed en de zelfopoffering van Joachim Daubry, werkmans te Dour. Dezen

morgend zyn er 17 lyken uit den put opghaeld. Ziehier de namen der slagtoffers:

J. J. C. Thon, 32 jaer; P. J. Sandras, 34 jaer; A. F. Floquet, 30 jaer; F. Dufraigne, 31 jaer; E. F. Capouillet, 36 jaer; A. Prochez, 45 jaer; C. J. Wilquin, 55 jaer; A. Lerat, 18 jaer; B. H. Estièveart, 21 jaer; H. Laurent, 11 jaer; L. Derveau, 12 jaer; A. Decourty, 14 jaer; J. A. Saussen, 12 jaer; P. Galleron, 14 jaer; A. Tousson, 14 jaer; J. B. Audin, 40 jaer; D. J. Joly, 23 jaer.

Alvorens te eindigen kan ik niet nalaten met lof te spreken over het gedrag van den werkmans Daubry, die den genaemden Estièveart, van een gewisse dood heeft gered.

Reeds betaeldte malen heeft die moedige werkmans zich in dergelyke omstandigheden onderscheiden en het leven van verschiedene zynere werkgezellen gered.

Heden heeft de begrafenis der slagtoffers plaats gehad. De kerk, waer de lykdiensg' gelebreerd werd, was te klein om al de aanwezigen te bevatten. Men hoorde er zuchten en snikken, en de tranen stonden in aller oogen. By het eindigen van de dienst was de gansche bevolking zwygend en treurig, in twee ryen voor de kerkdeur geschaerd, om een laatste vaerwel te zeggen aen al die verongelukkete vrienden, welke een paer dagen te voren nog vol leven waren.

Men schryft uit Gent:

Zaterdag, 7 dezer maend, had alhier de verkoopings plaats der verzameling van gouden romensche penningen, nagelaten door wylen den graef de Renaissance-Breidbach, onderzitter van den Senaet. Deze verzameling telde omtrent vyf honderd stuks, en bragt ongeveer 18 duizend fr. op. Een muntstuk van Keizer Postumus werd fr. 751 betaeld; het werd aengekocht voor rekening van een franschman heftieber.

— Men leest in de *Meuse*:

Eene misdaed is in de gemeente Boëlhe, naby Waremmes, gepleegd. Ziehier in welke omstandigheden:

Dry jaren geleden, verliet de heer Xaverius P., van B. e. h., zyne vrouw en kinderen, en vlogtte uit het dorp met een meisje uit de gemeente. Men had van hen niet meer hooren spreken, toen zy de verledene maend naer Boëlhe terug keerden; het jonge meisje ging weder by haren vader en Xaverius P., keerde by zyne vrouw terug. Deze laatste werd weldra ziek, was aen gestadige brakkingen onderhevig en overleed den 29 oktober laetst.

Na de dood van vrouw P., liepen zekere geruchten in het dorp. De regterlyke overheid heeft er zich mede geroemd, en men is tot de ontgraving van het lyk overgegaan, dat reeds twaelf dagen begraven was. De lykopening is ter plaats gedaen, en er is bevonden dat de vrouw ten gevolge eener maegontsteking is gestorven. De genesheeren hebben de maeg, de lever en de ingewanden medegenomen, om ze aen eene ontleding te onderwerpen.

Wat Xaverius P. aengael, die is voor den oogenblik in Brussel opgesloten, waer by eene veroordeeling voor aenslag op de zeden ondergaet.

— Er is in de gemeente Warzé een vreeselyk ongeluk gebeurd. Een jongeling van Luik, oud 18 jaer, ten jagt zynde, zag eenige bladeren bewegen; denkende dat het eenig wild was, gaf hy vuur en kwetste eenen jongeling van 13 a 14 jaer, die zich achter het kreupelhout had verborgen, zeer gevaerlyk.

— Zaterdag avond, omstreeks 6 1/2 ure, hoorde men te Monceau-sur-Sambre en te Marchienne eensklaps een zo hevigte ontploffing, dat al de vensterruiten daerden Welhaest vernam men dat er in een der werkhouten van Monceau eene gas-ontploffing had plaats gehad, dat twee werkheden gedood en twee andere zwaar gekwetst waren. De ontsietens in de twee dorpen was zeer groot, want hoe betreurensweerdig het ongeluk ook was, men geloofde het nog veel vreselyker, aengezien het groot getal werkheden, die in elk etablissement gebezigd worden.

Te Monceau, even als te Providence, bevat eene machien den gas, welke bestemd is om de ketels heet te maken. Een dier machienen is gesprongen, heeft een stuk muer omgeworpen en bovengemelde slagtoffers gemaekt. Een der slagtoffers, Emiel Paindaveine, had reeds al zyne huwelyksafkondigingen gehad; thans zal zyne jonge bruid zyne begrafenis byweonen, op den dag dat hy haer moest naer het altaer leiden! De andere heet Morlot en laet eene vrouw en dry minderjarige kinderen achter.

— In een dorp, dicht by de stad Cuiset, in Frankryk, verscheen onlangs een bruidspaer op de mairie, om getrouwd te worden. Dag en uer waren van te voren bepaeld, maer de mairie was uit de stad, en men moest zynen helper laten komen, die van beroep slagter was. Nauwelyks was deze op de mairie aengekomen, of zyne eerste vraag was tot

het bruidspaer: Waer hebt gy het gebrued voor de bruidloft gekoeld? Bruid en bruidegom ten hoogste verbaesd, daer zy veel eer elke andere vraag dan deze verwacht hadden, bedachten zich een oogenblik en antwoordden zonder erg: Te Cuiset!

Te Cuiset? herhaelde de slagter vergramd: te Cuiset? dan komt ge voor myn paert naer Cuiset gaen, en daer remaet zaeken die ik speelt!

Toen ging de slagter even d'afing heen, als hy gekomen was, zonder zich verder in t' minst te bekommeren, om het bruidspaer, en de andere aanwezigen, die buiten zich zelve waren van verbazing.

— De vrouwen in Engeland. — By de laeste volksoptelling in Engeland heeft men bevonden dat de vrouwen zich aldaer aen bezigheden overleveren, welke by andere volken uitsluitend door het mannelijk geslacht worden verrigt. Alzoo heeft men gevonden: 10 boekhousters, 7 gelysch esters, 25 handelsreizigsters, 274 handelsbedienden, 54 wisselaesters, 38 agogianten, 29 hoerfmeesters, 419 boekdrukksters, 43,964 landbouwwerksters, 12 geneesrouwen, 6 snelschryfsters, 17 tandentreksters, 1 sterrekster, 8 natuorkensters, enz., enz.

Politieke verrekkyker.

De groote gebeurtenis van den dag is de dood van den koning van Denemarken, zondag middag, ten 2 1/2 uren, te Gluckshurg overleden.

Frederik VII werd geboren den 6 oktober 1808 en heeft dus den onderdom van 55 jaeren bereikt. Hy was de gescheide echtgenoot van Wilhelmina-Maria, prinses van Denemarken, en van Karolina Marianne, dochter van den hertog van Mecklenburg-Strelitz, en laet gene kinderen achter.

Men weet dat de erfelyke wet van 31 july 1853, door den protokol van Londen bekrachtigd, prins Kristiaan van Denemarken, van het huus Sleeswyck-Holstein Sonderman-Gluckstein, vader der prinses van Wallis en van den koning der Grieken, geropen is, om den overleden koning op te volgen.

Deze vorst heeft den titel van Koninklyke Hoogheid voor hem en zyne nakomelingen slechts den 21 december 1858 bekomen. Hy heeft zyn 43 jaer bereikt. De koningin die hem is toegevoegd den 26 mei 1842, is eene prinses van Hessen-Cassel; zy heet Wilhelmina-Fredrika, enz. Koning Kristiaan heeft zes kinderen; drie jongens, waeronder een, de tweede, onlang heeft bezit genomen van den troon van Griekenland, en drie dochters, waer van de oudste getrouwd is met den prins van Wallis, den vermoedelyken erfgenaem der kroon van Engeland.

De *Morning Post* is van gevoelen dat de dood van Frederik VII waerschyndlyk tot gevolg zal hebben eene vriendelyke oplossing van het geschil ontstaen tusschen Denemarken en den duitsehen Bond. De nieuwe koning, zegt het blad, is van duitsehen oorsprong; hy zal in de hertogdommen meer geneegenheid vinden dan zyn voorganger. In alle geval mag men de besloten Bonds-exekutie als onbepaeldelyk verlaagd beschouwen. Duitshland zal aen koning Kristiaan den tyd willen laten om zynen troon te vestigen.

Koning Frederik was een verlichte en geleerde vorst; maer den aenslag zynere regering tot eenen oorlog gemaekt zynde met Duitshland ter gelegenheid der hertogdommen, had hy altoos in deze kwestie met al te veel halsstarrigheid te werk g'gaen. Zyn opvolger gaet door als hebbende, omtrent dat ernstig punt, eene veel gematigdere politiek.

De nieuwe koning is zeer innig verbonden met Engeland en nog zeer ingenomen voor Rusland dat hem warm ondersteund heeft in 1853, tydens de onderhandelingen die de stemming der wet betrekkellyk de troonopvolging zyn voorafgegaan en krachtens welke hy thans in het bezit der kroon is gesteld geworden.

Een pruisshisch blad, de *Spener Zeitung*, logenstrafte de tyding gisteren door de *Weener Pers* medegedeeld, welke verkerde dat er onderhandelingen waren aengeknoopt tusschen de kabinetten van Londen, van Wien en van Berlyn, ten einde een nagenoeg gelykluidenden opstel te veeveerdigen in antwoord op de uitnodiging van den keizer der Franschen. De *Spener Zeitung* verklaert dat geene dezer mogendheden eenig voorstel in dezen zin aen de andere gedaan heeft.

Het blad voegt er by dat Pruisshen, zonder voorafgaendelyke overeenkomst met deze gouvernementen aen het kabinet van Parys heeft doen weten dat het niet geloofde aen het nut van een kongres, tenzy men eerst de kwestien onderzoeke welke er moeten verhandeld worden.